

NOTA DE PREMSA

Robert Häusser

(Stuttgart, 1924- Mannheim, 2013)

ARXIU DE LA MEMÒRIA

Eivissa I Fotografia I Dècada dels setanta

Sales de temporals del Museu Puget

11 d'abril - 21 de juny

Inauguració: 11 d'abril a les 12 h

Horari

De dimarts a diumenges de 10.00 a 14 .00 h

De dimarts a divendres de 17.00 a 20.00 h

Tancat dilluns i festius

S'Oferiran visites en grup amb previa petició

Tel. 971 30 27 23 I mac@eivissa.es

Comissària i textos: Elena Ruiz

Coordina: Antonio Méndez

Conservació: Eva Planells

Agraïments: a Christina Bechtold, sense la seva generositat no hauria estat possible aquesta exposició.

CONÈIXER ÉS RECORDAR

«Quina ventada passà damunt la seva fragilitat!»

Marià Villangómez

(de *La Troballa*)

S'inicia en la fotografia de la mà de la seua mare que li regala sent un nen les primeres càmeres. Amb setze anys, a partir de 1940, amb una Rolleicord, una càmera rèflex de doble objectiu produïda entre 1934 i 1976 per Franke & Heidecke, fa les primeres fotografies de qualitat. En aquests anys està fascinat per Rembrandt i els efectes del clarobscur en la seua pintura, quelcom que segur afectarà d'ara endavant el seu estil, que es decantarà cap al blanc i negre. Entre 1941 i 1942 estudia a l'Escola d'Arts Gràfiques de Stuttgart, i aconsegueix publicar alguns treballs en premsa, però la carrera i estudis es veuen interromputs en haver d'incorporar-se a l'exèrcit alemany. Les seues fotografies en aquell període denoten l'interès per l'ambient de proximitat i per la composició. Els efectes de la llum acusen amb freqüència el sentiment de solitud i d'abandó, sobretot en uns certs paisatges hivernals que adquireixen caires dramàtics.

En acabar la Segona Guerra Mundial, és reclòs en un camp nord-americà i posteriorment es trasllada a la finca agrícola familiar situada a Brandenburg on treballarà com a granger. En 1946 es casa amb Elfriede Meyer amb qui tindrà una filla. Poc després, en 1950, compagina el seu treball amb els estudis a l'Escola d'Arts Aplicades de Weimar on rep classes d'Heinrich Freytag i Walter Hege. El seu treball comença a rebre un cert reconeixement. Entre aquest any i 1952 fotografia grangers, paisatges i escenes pageses summament poètiques. El 1952 es passa a la República Federal d'Alemanya i s'instal·la a Mannheim, on obre estudi professional. S'inaugura el seu període lluminós –*helle periode*– en què aprofita sovint el fulgor de la llum i la resplendor de la neu com a elements plàstics de forta càrrega simbòlica. També s'interessa per captar el moviment, encara que sovint els enquadraments capten paisatges en la seua essència atmosfèrica i austera bellesa. Li interessa la interpretació de la realitat, d'aquí ve que el seu punt de vista personal no vulgui reproduir sinó representar l'interior d'aquesta realitat visual. La fotografia per a Häusser és un mitjà on expressar tant el món circumdant com el seu personal. La fondària de la seua mirada aconsegueix evocar estats emocionals i reflexius.

Durant els anys seixanta compagina el seu treball creatiu i personal amb d'altres més comercials. El 1969, preocupat per la professió i per l'estatus dels fotògrafs, col·labora en la fundació de la Federació de Dissenyadors Fotogràfics Alemanys Independents, que posteriorment desemboca en l'Acadèmia Alemanya de Fotografia. Va arribar a ser president i després vicepresident de la Societat de Fotògrafs Alemanys, i impulsà un revisionisme crític del paper de la fotografia durant el Tercer Reich. En la dècada dels setanta apareix amb força en la seua obra el tema de la mort i són nombroses les fotografies relacionades; així, cementeris, retrats funeraris, ruïnes, creus i llocs abandonats on l'empremta humana ha desaparegut. A partir d'aquests anys, la seua obra rep reconeixement ple, i es constitueix en un representant de l'anomenada *Fotografia subjectiva*. Sovint treballarà en sèries, com la de *21 portes de Benito Mussolini* publicada el 1983, cadascuna de les quals representa simbòlicament els anys en què va estar en el poder. El drama, el dolor, la tragèdia i fins i tot el macabre podem veure-ho en la sèrie d'animals morts, que va des de la dècada dels cinquanta fins als noranta. Eivissa està molt present en l'obra de Robert

Häusser des que arriba el 1966. La seua amistat amb Erwin Bechtold (Colònia, 1925 - Eivissa, 2022) es forja en el context de les exposicions de la Galerie Lauter de Mannheim. A l'illa es compra una finca antiga a Sant Carles, ca n'Andreuet, on viurà intermitentment al llarg de dècades. La seua immersió en la vida cultural local es percep ja el 1970 amb la seua exposició a la Galeria Carl van der Voort, i el 1971 ja ha transcendit la seua presència perquè la seua obra és inclosa en la important mostra col·lectiva «Eros i l'art actual a Espanya», organitzada per Fernando Vijande i Gloria Kirby a la Galeria Vandrés de Madrid, on també exposaran, entre altres artistes establerts a Eivissa, el propi Bechtold, Horst Haack i Jo Imog. De 1977 data la sèrie *Trobades*, centrada precisament en el diàleg entre elements estàtics de tipus arquitectònic de l'illa, com per exemple els forns pagesos, amb d'altres circumstancials o en moviment. En aquestes obres, una figura humana coberta per un vel blanc apareix en plena naturalesa: les antigues pedreres de costa des Cavallet o la torre de ses Portes són dos dels llocs amb els quals la misteriosa figura dialoga. També fotografia les esglésies de Sant Vicent de sa Cala, Sant Jordi, Sant Joan, el Puig de Missa, els murs emblanquinats del Viacrucis circumdant, cases pageses, la ciutat d'Eivissa, el port, ses Salines, molins, ancians i grups infantils. Tot en blanc i negre i amb gran respecte cap a la composició i l'enquadrament.

A l'exposició s'inclouen fotografies d'Erwin Bechtold a la seua casa i al seu estudi en diferents anys de les dècades dels setanta i vuitanta. Criden l'atenció dos retrats en plena acció pintant en el seu estudi en 1987. En ells es veu l'artista en dues fases de l'elaboració d'un gran tríptic que ha col·locat sobre pla tractant d'abastar l'extensió de la superfície amb diferents tipus de pinzells. En una altra instantània veiem Bechtold caminant pel jardí de la seua casa de Sant Carles com si fos una escultura de Giacometti i en una altra el veiem fullejant un llibre davant d'un cafè; una escena quotidiana i intimista. La proximitat al model, qualsevol que aquest sigui, l'aconsegueix traslladant la seua relació personal a l'objectiu. Retrata també el galerista de Düsseldorf, Alfred Schmela, representant de Joseph Beuys, Yves Klein o Gerard Richter, entre altres, i que va residir temporalment a l'illa en una casa dissenyada per Erwin Broner el 1969. Aquestes fotografies han estat cedides generosament per a aquesta exposició per Christina Bechtold. Suficients per analitzar el seu estil i comprovar amb quina certesa el seu objectiu va contribuir a crear l'imaginari de l'illa i les possibilitats d'expressió a partir d'ella, l'obra de Häusser enfoca l'eivissenc des d'una òptica d'avantguarda, entenent la singularitat de cada peça en la seua pròpia aura. Aquestes obres transcendeixen allò purament visual i fins i tot l'anecdòtic per portar-nos a una expressió del sentiment, tant de la melancolia com de la solitud existencial. El seu sentit esteticista l'allunya de tot concepte tradicional, entenent per tradicional el potencial biaix costumista que pogués haver-se donat i que mai i en cap moment es troba en la seua obra. No obstant això, hi ha un element en la seua obra que intenta cedir al pensament sobre el pas del temps i la seua característica erosió; el contrast entre el que sembla resistir-se i la condició efímera de la vida. La seua obra conté una subtil confrontació entre el permanent i el contingent, tots dos traspasats de fragilitat i d'un cert nihilisme. La seua obra s'ha exposat en galeries i museus de tot Europa i als Estats Units, al mateix temps que ha rebut importants premis com el Hasselblad, concedit el 1995.